

โรงพยาบาลหนองคาย

NK
639
16/1/65
Q.I.C
โรงพยาบาลหนองคาย

วิธีปฏิบัติ

เลขที่ NK-WI-PED๑-๐๐๘

เรื่อง การพยาบาลทางแรกเกิดที่มีภาวะ
น้ำตาลในกระแสเลือดต่ำ

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวหนึ่งฤทัย ถุงอุด	ณัฐกัน	๑ มกราคม ๒๕๖๕
ทบทวนโดย	นางปริณดา ไตรยะวงศ์	พร ร.	๑-๑ ต.ค. ๒๕๖๕
อนุมัติโดย	นางณฤติ ทิพย์สุทธิ	ณัฐ กัน	๑๐๗ ๖๕

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๒/๕
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-PED๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้ - ๑ ต.ค. ๒๕๖๔	
เรื่อง การพยาบาลหารักแรกรเกิดที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่เริ่มบังคับใช้)	รายละเอียดที่แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับที่ A (.....)	ออกฉบับใหม่ครั้งแรก	พญ. ทักษิณ นส. หนึ่งฤทัย ลุงอุด	นางปริญดา ไตรยavage ✓	นางณฤติ พิพิธสุทธิ์

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๓/๕
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-PED๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๑ ต.ค. ๒๕๖๔
เรื่อง การพยาบาลทารกแรกเกิดที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ		

วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำตาลในกระแสเลือดต่ำในทารกแรกเกิด

นโยบาย

เป็นการป้องกันและแก้ไขโดยการวางแผนร่วมกันระหว่างแพทย์ พยาบาล และญาติผู้ป่วย

คำจำกัดความ

ทารกแรกเกิด(New born baby) หมายถึงทารกแรกเกิดที่มีอายุ ๐-๗๙ วัน

ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) หมายถึง ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำกว่า ๔๕ มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ไม่ว่าทารกนั้นมีน้ำหนักตัวหรืออายุเท่าใด เป็นระดับน้ำตาลที่มีผลทำให้สมองขาดกลูโคส ส่งผลให้เกิดความผิดปกติต่อการทำงานต่อระบบร่างกาย ซึ่งทารกแรกเกิดที่มีความเสี่ยงสูงต่อภาวะระดับน้ำตาลในเลือดต่ำ (Hypoglycemia) ได้แก่

๑. ทารกคลอดก่อนกำหนด (Premature infant) หมายถึงทารกที่มีอายุครรภ์น้อยกว่า ๓๗ สัปดาห์
๒. ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตัวมากกว่าอายุครรภ์ (Large for gestation age infant : LGA)
๓. ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่าอายุครรภ์ (Small for gestation age infant : SGA)
๔. márda มีประวัติเบาหวานระหว่างตั้งครรภ์ (IDM)
๕. ทารกแรกเกิดที่เจ็บป่วย ทารกแรกเกิดในภาวะ Stressed โดยเฉพาะมีประวัติของ perinatal stress, respiratory distress, hypoxia, shock, hypothermia, sepsis, cardiac disease
๖. ทารกแรกเกิดที่มารดาได้รับยาขยะตั้งครรภ์อย่างสม่ำเสมอ ได้แก่
 - Beta-sympathomimetics เช่น terbutaline and ritodrine เป็นยากระตุ้นให้ป้องกันการคลอดก่อนกำหนด
 - Beta blocker เช่น labetalol or propranolol เป็นยาใช้รักษา hypertension
 - Chlorpropamind เป็นยาใช้รักษา Type ๒ diabetes
 - Benzoniazide diuretics

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๔/๔
ทะเบียนปฏิบัติเลขที่ NK-WI-PED๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้ ๒๑ ต.ค. ๒๕๖๔	
เรื่อง การพยาบาลหารักแรกรเกิดที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ		

ผู้รับผิดชอบ

๑. แพทย์ประจำตัวผู้ป่วย ประเมินอาการหลังรับผู้ป่วยแรกเกิด
๒. พยาบาลวิชาชีพดำเนินการหัวหน้าเวร รับคำสั่งตามแผนการการรักษา
๓. พยาบาลวิชาชีพ ประเมินระดับน้ำตาลในเลือดและทำการ หลังจากคลอด ๒ ชั่วโมง
๔. พยาบาลวิชาชีพ ประเมินความพร้อมของญาติ และครอบครัวในการดูแลและอยู่ในโรงพยาบาล

แนวทางการปฏิบัติ

๑. เมื่อรับผู้ป่วยใหม่หรือหารักษาหลังคลอด ๒ ชั่วโมงที่มีความเสี่ยง พยาบาลประเมินภาวะน้ำตาลในกระแสเลือดต่ำ โดยเจาะหาค่าน้ำตาลในกระแสเลือด หากระดับน้ำตาล < ๔๕ มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร รายงานแพทย์ประจำตัวผู้ป่วยเพื่อให้การรักษา
๒. เมื่อแพทย์ให้การรักษาให้เขียนคำสั่งการรักษาลงในใบคำสั่ง
๓. พยาบาลหัวหน้าเวรรับคำสั่งตามแผนการรักษา
๔. พยาบาลให้สารน้ำทางเส้นเลือดดำส่วนปลาย (Peripheral) หรือทางสายสวนหลอดเลือดดำทางสะต้อ(Umbilical vein catheter) โดยให้สารน้ำดังนี้

วิธีการให้สารน้ำ

ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด	สิ่งที่ปฏิบัติ
<๒๐-๒๕ มก./ดล	<ul style="list-style-type: none"> - ให้สารน้ำ ๑๐% glucose ๒ มล./กก. ช้าๆ ใน ๕นาที - ให้ ๑๐% glucose ๕ มล./กก./ชม. - ตรวจระดับน้ำตาลช้าอีกใน ๑๕-๓๐ นาที หากระดับน้ำตาล < ๒๐-๒๕ มก./ดล เปลี่ยนสารน้ำเป็น ๑๒.๕% - ๑๕% glucose - ติดตามระดับน้ำตาลจนอยู่ในเกณฑ์ปกติ (๔๕-๗๐ มก./ดล)
๒๐-๔๕ มก./ดล	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจระดับน้ำตาลตามแผนการรักษา - หากผู้ป่วยอาการคงที่สามารถรับนมได้ เริ่มให้นมโดยเร็วภายใน ๔ ชม. (Early feeding) - หากผู้ป่วยไม่สามารถรับนมได้ ให้สารน้ำ ๑๐% glucose ๕ มล./กก./ชม.
๔๕-๕๐ มก./ดล	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มให้นมโดยเร็วภายใน ๔ ชม. และได้รับบ่อยๆ ทุก ๓ ชม. (Early feeding)

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๕/๕
ระบบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-PED๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้ ๑-๑ ต.ค. ๒๕๖๕	
เรื่อง การพยาบาลหารักแรกเกิดที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ		

๕. อธิบายญาติผู้ป่วยพร้อมครอบครัว ถึงแนวทางการรักษา พร้อมทั้งให้การรักษาตามแผนการรักษาของแพทย์ทันที

๖. ติดตามผลการรักษาโดยการตรวจหาค่าน้ำตาลในกระแสเลือด ตามระยะเวลาที่แพทย์กำหนด หากพบรดับน้ำตาลในกระแสเลือดต่ำ ให้รายงานแพทย์ทันที

เครื่องชี้วัดคุณภาพ

๑. หารักแรกเกิดได้รับการตรวจน้ำตาลในกระแสเลือดตามแผนการรักษา

๒. หารักแรกเกิดระดับน้ำตาลในเลือดสูงกว่า ๔๕ มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร

เอกสารอ้างอิง

การวินิจฉัยและการดูแลทารกที่มีภาวะเจ็บป่วยและทารกที่มีภาวะเสี่ยง. (๒๕๕๔). ขบวนเวชศาสตร์ทารก

แรกเกิดแห่งประเทศไทย. คู่มือการดูแลทารกแรกเกิด ๒. (หน้า๙-๑๗). กรุงเทพมหานคร.บริษัท
แอคทิฟ พรีน จำกัด.

ขบวนเวชศาสตร์ทารกแรกเกิดแห่งประเทศไทย. (๒๕๖๐). Good Clinical Practice in Neonatology. (หน้า
๑๕๗). กรุงเทพมหานคร.บริษัท แอคทิฟ พรีน จำกัด.

ทีมพยาบาลหารักแรกเกิด โรงพยาบาลรามาธิบดีและขบวนเวชศาสตร์ทารกแรกเกิดแห่งประเทศไทย.

(ม.ป.บ.). Sugar and safe.(หน้า๘-๑๑)คู่มือการเตรียมทารกแรกเกิดสำหรับการเคลื่อนย้าย
(The S.T.A.B.L.E. program). ม.ป.บ.